

Arbeid mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og negativ sosial kontroll

Katarina Sirris Karantonis og Farrah Ghazanfar
Kompetanseteamet

16.11.2018

Innhold

1. Kompetanseteamet
2. Definisjoner og lovverk
3. Fenomenforståelse
4. Kartlegging av saker og ivaretagelse av utsatte
5. Utenlandssaker
6. Ressurser

**Kompetanseteamet mot
tvangsekteskap,
kjønnslemlestelse og
negativ sosial kontroll**

Kompetanseteamet mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og negativ sosial kontroll

Nasjonalt tverretatlig team, forankret i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

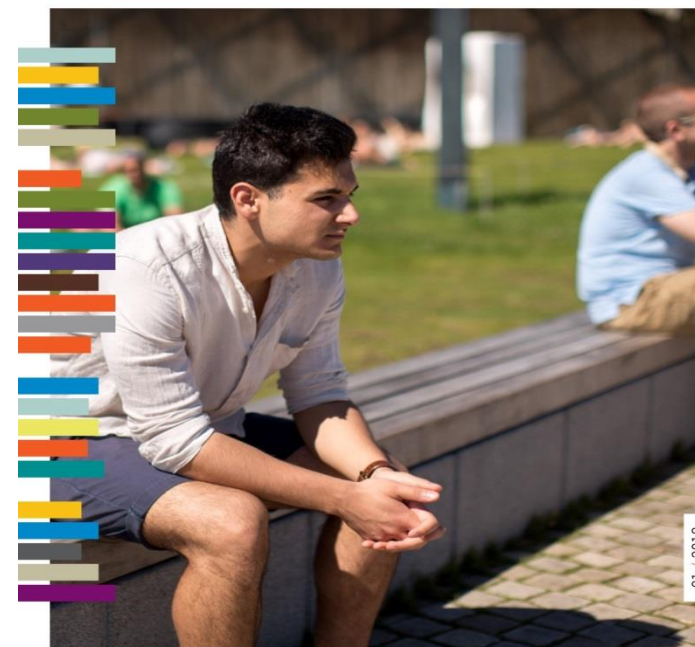
Kompetanseteamets oppgaver

- Råd og veiledning i saker
- Kompetanseheving i tjenesteapparatet
- Koordinere botilbudet for personer over 18 år
- Kontaktpunkt for UD i saker der de utsatte befinner seg i utlandet.
- Refusjonsordning ved behov for økonomisk hjelp til hjemreise fra utlandet
- Besvare spørsmål på nettstedet ung.no
- Kunnskapsutvikling gjennom årsrapport

ÅRSRAPPORT 2017

Kompetanseteamet mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse

Bo- og støttetilbudet for unge utsatte for tvangsekteskap og æresrelatert vold

Kompetanseteamets saker i 2017

Hovedbekymring	2015	2016	2017
Frykt for tvangsekteskap	69	139	75
Gjennomført tvangsekteskap	90	123	138
Trusler/vold	126	158	154
Negativ sosial kontroll	8	23	25
Frykt for ufrivillig opphold i utlandet	9	21	20
Ufrivillig opphold i utlandet	35	44	79
Frykt for kjønnslemlestelse	20	31	31
Gjennomført kjønnslemlestelse	2	3	2
Mistanke om gjennomført kjønnslemlestelse	-	-	3
Frykt for kjønnslemlestelse og tvangsekteskap	3	3	0
Annet	37	51	33
Totalt	399	597	560

Definisjoner og lovverk

SKULLE GIFTES VEKK: Zahra var bare 13 år da familien ville gifte henne vekk. Siden 2004 har 2300 personer her i landet søkt hjelp i forbindelse med tvangsekteskap. (Foto: TV 2)

Zahra var 13 da hun ble presset til tvangsekteskap

Hundrevis av unge jenter utsettes for psykisk press og vold med krav om tvangsekteskap. Norske Zahra lever i dag i skjul etter flere års mareritt.

Haakon E. H. Eliassen

25.02.2013

62 norske barn sendt til utlandet mot sin vilje

Over 100 personer bosatt i Norge ble i fjor rapportert inn som etterlatt i utlandet mot sin vilje. Blant dem var 62 barn som utsettes for sosial kontroll, vold, trusler og tvangsekteskap, viser ferske tall som legges fram fredag.

Flere norske ungdommer har fortalt NRK at de ble sendt til koranskoler i utlandet mot sin vilje. Dette bildet er en illustrasjon basert på fortellinga til "Noor" fra Oslo som sier hun ble innesperret og slått på en skole i Somalia. FOTO: ESTHER BJØRNEDØE / NRK

De to siste to årene har antallet henvendelser nesten doblet seg, viser rapporten fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Kristine Hirsti
@NRK0kratine
Journalist

Publisert 2. mars kl. 07:19
Oppdatert 2. mars kl. 11:02

DØMT: Et foreldrepar er dømt for familievold og trusler etter at de tok dattera med til Oslo legevakt for å sjekke om hun var jomfru. Foto: Bjørn Langsem / Dagbladet

«Dersom du kommer hjem fra legevakta og ikke er jomfru, så dreper jeg deg»

Foreldrepar dømt for familievold og trusler etter at de tok dattera med til legevakta for å sjekke om hun var jomfru.

Æresrelatert vold: Mer enn 300 har bedt om hjelp hittil i år

Denne uka ble en mor, en far og to søsken satt i varetekt i det politiet mistenker er en æresrelatert voldssak. En 18-åring ligger på sykehus.

Tirsdag ble en kvinne på 18 år angrepet med kniv utenfor familie hjemmet på Greverud i Oppegård utenfor Oslo. Seks familimedlemmer er siktet for drapsforsøk, eller medvirkning til drapsforsøk. Politiet mistenker at dette er æresrelatert vold.

FOTO: BÅRD NAFSTAD / NRK

Elin Martinsen
Journalist

Publisert 17. sep. 2017 kl. 08:32
Oppdatert 17. sep. 2017 kl. 09:30

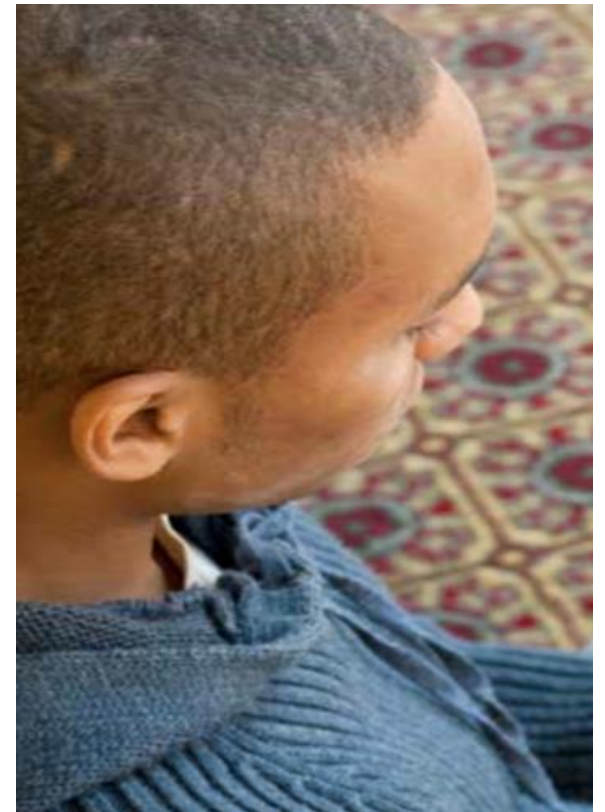
Artikkelen er mer enn ett år gammel.

Sosial kontroll

- > Ulike former for oppsyn, press, trusler og tvang som utøves for å sikre at en person lever i tråd med familiens eller gruppens normer og verdier for å bevare rykte og anseelse.
- > Kontrollen kjennetegnes ved at den er systematisk.
- > Kontrollen bryter med den enkeltes rettigheter i henhold til blant annet barnekonvensjonen og norsk lov.

Gutter er både utøvere og ofre for ekstrem kontroll

- ▶ Presses til å kontrollere søstre og andre kvinnelige familiemedlemmer
- ▶ Presses ved utdanningsvalg
- ▶ Presses til å ta ansvar i familien som de ikke ønsker
- ▶ Disiplinering, fysisk og psykisk/”for norske”
- ▶ Tvangsgiftes også

Negativ sosial kontroll i lukkede trossamfunn

- > Mange likhetstrekk med negativ sosial kontroll i minoritetsmiljøer
- > Hjelpeapparatet svikter
- > www.hjelpekilden.no

Lovverk om negativ sosial kontroll

Straffeloven kapittel 24. Vern av den personlige frihet og fred

- > §§ 251 -252: Tvang
- > §§ 254-256: Frihetsberøvelse
- > §§ 263-264: Trusler
- > **Kap. 25: Voldslovbrudd**

- > **Barneloven § 30 og 31:** forbud mot vold i oppdragelsen og medbestemmelsesretten.
- > **Grunnloven § 104:** Barns medbestemmelsesrett og hensynet til barnets beste

Barnekonvensjonen

- > Art. 2: Forbud mot diskriminering
- > Art. 3: Barnets beste
- > Art. 6 Rett til liv og utvikling
- > Art. 12: Rett til medbestemmelse
- > Art. 19: Forbud mot vold og mishandling

Tvangsekteskap

Et ekteskap der minst en av ektefellene:

- > Ikke har reell mulighet til å *forbli ugift* uten å bli utsatt for represalier,
- > Ikke har en reell mulighet til å *velge en annen partner* uten å bli utsatt for represalier.
- > Har samtykket til ekteskap etter *press, trusler* eller annen psykisk eller fysisk *vold*.

Den utsattes egen opplevelse av tvang må tillegges stor vekt.

Begrunnelser for tvangsekteskap

- > Bevare ære
- > Gjenopprette tapt ære
- > Tradisjon
- > Tidligere inngåtte avtaler
- > Migrasjonsstrategi
- > Sterk sosialt press fra storfamilie
- > Økonomiske årsaker

Straffeloven 2005 § 253 *Tvangsekteskap*

«Den som ved vold, frihetsberøvelse, annen straffbar eller urettmessig atferd eller utilbørlig press tvinger noen til å inngå ekteskap, straffes med fengsel inntil 6 år.

På samme måte straffes den som ved å forlede eller på annen måte medvirker til at en person reiser til et annet land enn der personen er bosatt, med forsett om at personen der vil bli utsatt for en handling som nevnt i første ledd.»

Kvinnelig kjønnslemlestelse:

- > Alle inngrep hvor kvinnens ytre kjønnsdeler fjernes helt eller delvis, eller som medfører annen skade på kvinnens kjønnsorganer, og som ikke foretas av medisinske årsaker.

Typer kvinnelig omskjæring

Type 1:

Hel eller delvis fjerning av klitoris og/eller forhud

Type 2:

Delvis eller total fjerning av forhud/klitoris og de indre kjønnslepper

Type 3:

Indre og/eller ytre kjønnslepper fjernes og sårkantene lukkes mot hverandre slik at det dannes en hudbro som dekker urinrørsåpningen og store deler av skjeden. Forhud/klitoris fjernes ofte helt eller delvis (infibulasjon/faraonisk omskjæring)

Type 4:

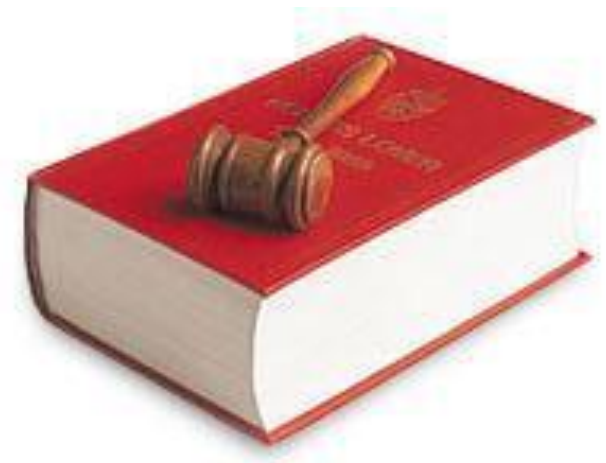
Andre former for kjønnslemlestelse som ikke passer inn i de ovenfor nevnte kategoriene

Straffeloven § 284

Kjønnslemlestelse

«Med fengsel inntil 6 år straffes den som utfører et inngrep i en kvinnes kjønnsorgan som skader kjønnsorganet eller påfører det varige forandringer. Rekonstruksjon av kjønnslemlestelse straffes på samme måte.

Samtykke fritar ikke for straff.»

Avvergingsplikten strl. § 196

- > Gjelder alle, og hindres ikke av taushetsplikten.
- > Straffen for brudd på avvergingsplikten er bot eller fengsel på inntil 1 år.
- > Vilkårene er at det fortsatt er mulig å avverge det straffbare forholdet, og at det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen vil bli begått.
- > Mishandling i nære relasjoner og grov frihetsberøvelse er omfattet av avvergingsplikten.
- > Den viktigste avvergingshandlingen vil være å anmelde forholdet til politiet.
- > Straffeloven § 284 fastsetter en egen avvergingsplikt for kjønnslemlestelse.

Fenomenforståelse

Hva er ære?

Ære er i utgangspunktet et universelt begrep som forbindes med selvfølelse og selvrespekt, sosial anerkjennelse, omdømme, sosial status og posisjon.

(Unni Wikan 2005)

Æresrelatert vold

Overgrep mot et **individ** som har vanæret eller som det fryktes kan vanære familien

Volden kan ha som mål å forhindre ærestap eller å gjenopprette tapt ære

Ivaretar en **families** behov for å beskytte eller gjenopprette ære

Kan være et resultat av en kollektiv avgjørelse

Flere voldsutøvere

Noen former for æresrelatert vold:

- *Negativ sosial kontroll*
- *Ufrivillige opphold i utland*
- *Tvangsekteskap*
- *Æresdrap*

Vold kan bli sett på som legitim av (deler av) familie/nettverk

Æresrelatert vold er vold i nære relasjoner!

Forekommer i familier som er:

- ✓ *patriarkalske*
- ✓ *kollektivistisk orienterte*
- ✓ *transnasjonale*
- ✓ *opptatt av ære*

Kvinnen er bærer av mannens ære

Menns ære

- > Ære handler i stor grad om kjønn og kvinners seksualitet
- > Et rykte kan være nok til å tape ære
- > Jenter og kvinner må kontrolleres og passes på slik at de ikke gjør noe som får andre til å snakke om dem
- > Reproduksjon er sentralt spørsmål- dvs. hvem kvinnen får barn med er viktig for familiens status og økonomi

Seksualitet-sømmelighet-oppførsel-klesdrakt

Kvinnens adferd

Utløsende årsaker til æresrelatert vold

- *Kjæreste*
- *”Feil” venner*
- *Livsstil*
- *Rykter om kjæresteforhold, feil venner og feil livsstil*
- *Valg av ektefelle som ikke godkjennes av familien*
- *Motstand mot families valg av ektefelle*
- *Seksuell omgang før ekteskap*
- *Utroskap*
- *En kvinnes ønske om skilsmisse*
- *Hjelpeapparatets innblanding i familieforhold*

Oppdragelse

Individualistisk

- > Rettigheter
- > Medbestemmelse
- > Selvstendighet og løsrivelse
- > Gutter og jenter oppdras likt
- > Barna oppdras til å tenke på hva som er bra for dem som individ

Æren er personlig

Kollektivistisk

- > Plikter
- > Lydighet
- > Lojalitet til fellesskapet
- > Gutter og jenter oppdras ulikt
- > Barna oppdras til å tenke på hva som er bra for hele familien

Æren er felles

Foreldre med en autoritær oppdragelsesstil spiller på frykt og skam for å lære barna hva som er akseptert atferd. Barnet må adlyde foreldrene uten at de har mulighet til å stille spørsmål og be om forklaringer.

Kartlegging og ivaretagelse av utsatte

Sara 17 år

- > Har blitt stille og innesluttet.
- > Presterer dårligere faglig den siste tiden.
- > Forteller i samtale om sterk kontroll fra eldre bror i forhold til klær, venner, mobil, nett, jobb.
- > Deltar ikke på fritidsaktiviteter.
- > Har hemmelig kjæreste. Er redd for at foreldrene skal oppdage dette.
- > Har dårlig matlyst og sover dårlig.
- > Eldre søsken er tvangsgiftet.

Samtale med Sara

- > **Hva skjer?**
 - > Hvordan har hun det for tiden?
 - > Hvordan ser en vanlig dag ut?
 - > Hva tenker hun om fremtiden?
 - > Hvordan er forholdet hennes til ulike familiemedlemmer?

- > **Vis at du har kunnskap, spør om:**
 - > Storfamilie, her og i opprinnelseslandet.
 - > Hvem bestemmer i familien, her og i opprinnelseslandet?
 - > Hva kan Sara bestemme selv, hva bestemmer andre?
 - > Hvilke temaer er det konflikter rundt i familien?

Samtale med Sara forts.

- > **Hva skjer hvis Sara utfordrer grenser?**
 - > Lag konkrete situasjoner.
 - > Rykter, skam, ære.
 - > Psykisk og fysisk vold.
 - > Hvem utøver kontroll og vold?

- > **Har Sara noen støttespillere?**
 - > Venner eller søsken?
 - > Noen andre voksne i familien?

Vurder om det er trygt og hensiktsmessig med en samtale med foresatte.

Samtale med foreldrene

- > Behov for tolk?
- > Har noen allerede en god relasjon til foreldrene?
- > Avtale med Sara om hvordan samtalen skal legges opp og hva man skal snakke om.
- > Foreldrenes tanker om det å ha barn som vokser opp i Norge.
- > Deres syn på oppdragelse.
- > Hvor viktig er ære for dem? Rykter om familien?
- > Er foreldrene selv under press? Hvem tar avgjørelser i deres familie? Hvor viktig er familien i opprinnelseslandet?
- > Vurdere å ha samtale med foreldrene hver for seg; mor og far kan ha ulik forståelse. Det er ikke alt man snakker om på tvers av generasjon og kjønn.

Videre vurderinger

- > Negativ sosial kontroll kan være vold. Omsorgssvikt kan også handle om foreldre som setter så mange grenser at det begrenser barnets mulighet for vekst og utvikling.
- > Det er mulig å drøfte saken anonymt med barnevernstjenesten eller kompetanseteamet.
- > Ikke informer foresatte først hvis det viser seg at Sara utsettes for vold.
- > Ikke gå bak ryggen på ungdommen, la Sara være med på prosessen så langt det er mulig.

Er meldeplikten til barneverntjenesten utløst?

Barnevernloven § 6-4 Innhenting av opplysninger

«Offentlige myndigheter skal av eget tiltak, **uten hinder av taushetsplikt**, gi opplysninger til kommunens barneverntjeneste når det er **grunn til å tro** at et barn blir **mishandlet** i hjemmet eller det foreligger andre former for **alvorlig omsorgssvikt**, jf. [§§ 4-10, 4-11](#) og [4-12](#), når et barn har vist **vedvarende alvorlige atferdsvansker**, jf. [§ 4-24](#), eller når det er grunn til å tro at det er fare for utnyttelse av et barn til **menneskehandel**, jf. [§ 4-29](#).»

Sikkerhetsarbeid: en hovedprioritet

Barnevernstjenesten: skal vurdere omsorgssituasjonen og barnets beste

Politiet: skal vurdere trusselbildet og iverksette sikkerhetstiltak.

Samarbeid er nødvendig for å ivareta et helhetlig omsorgs- og beskyttelsesbehov .

Se nye retningslinjer for veiledning!

Alle politidistrikt har en koordinator for trusselutsatte som kan kontaktes.

Kartlegging av en sak – generelle råd

- > Tenk sikkerhet først.
- > Relasjon og tillit
- > Kunnskap om ærens betydning
- > Tenk globalt, bruk gjerne nettverkskart
- > Drøft saken med andre
- > Hvis bekymring for utreise: Ikke reis!

Oppfølging av utsatte over 18 år: «Fra lydighet til ansvarlighet»

- > Empowerment, likeverd, respekt
- > Egen kontaktperson
- > Ivaretagelse av sikkerhet
- > Anerkjenne sorg og savn
- > Samtaler
- > Opplevelser
- > Konflikthåndtering

"FØRSTE DAG VAR JEG REDD - MEN GLAD OGSÅ"

Bokollektivets faglige tilnærminger i arbeidet med unge minoritetskvinner utsatt for tvangsekteskap."

Utenlandssaker

- ufrivillig etterlatte barn og unge

Bistand til norske borgere i utlandet

- Erfaringer fra Ambassaden i Nairobi

A world map with a network of lines connecting various global locations, symbolizing transnational connections.

Transnasjonale liv

Norwegian Embassy

Eksempel på en transnasjonal familie

KENYA

ETIOPIA

PAKISTAN

NORGE

NORWAY

Spesialutsending for integrerings saker - Integreringsrådgiver

Er en del av utenriktjenestens konsulærtjeneste

- *Gi bistand til norske reisende i utlandet*

Norske borgere som er tilbakeholdt i utlandet mot sin vilje

- > *«UD gir konsulær bistand til norske borgere som etterlates ufrivillig i utlandet og utsettes for tvangsekteskap, vold eller frihetsberøvelse. Bistanden i utlandet skjer innenfor rammene av Wien-konvensjonen om konsulært samkvem, som gir stater rett til å bistå egne borgere på fremmed stats territorium»*

Transnasjonal oppvekst

- > Ifølge rapporten «Transnasjonal oppvekst» oppholder svært mange norsk-somaliske barn og unge seg utenlands i lange perioder i oppveksten; 13 % på undersøkelsestidspunktet.
- > Ca. 60% av de mindreårige som utvandret i 2010 reiste alene. Pr. 1.1 2013 hadde bare 25% av de mindreårige som utvandret i 2004 og 2006 kommet tilbake til Norge.

Transnasjonal oppvekst. Om lengre utenlandsopphold blant barn og unge med innvandrerbakgrunn.
Av Hilde Lidén, Anja Bredal og Liza Reisel. Institutt for samfunnsforskning, Rapport 2014:5.

– Har du sett profesjonelle stupere, spør han og sier vi skal se for oss en stuper som henger opp ned, med bena og armene bundet sammen.

Innslag på NRK Dagsrevyen og nrk.no 08.11.17

Tekst: [Christine Præsttun](#) og [Tormod Strand](#)

Illustrasjoner: Esther Bjørneboe

Type saker fra Nairobi:

- Nær 100 % av sakene gjelder personer der foreldrene har landbakgrunn fra Somalia.
- Av disse gjelder 80 % av sakene ungdom/unge voksne personer under 25 år.
- Nær 90 % av sakene gjelder kategorien «ufrivillig etterlatt»
 - En «etterlatt»-sak vil veldig ofte ha elementer av fysisk eller psykisk vold i seg. Dersom saken gjelder jenter/unge kvinner vil faren for kjønnslemlestelse eller tvangsekteskap nesten alltid være tilstede.
- Sakene er nesten likt fordelt mellom kvinner/jenter og menn/gutter
- Omtrent samtlige er norske statsborgere, og noen har bodd i utlandet i mange år før de ber om hjelp

Sikkerhetssituasjonen

- Reiseråd for hele Somalia, grenseområdet mot Somalia i Kenya, deler av den kenyanske kysten og noen bydeler i Nairobi
- Al Shabaab-kontrollerte områder, særlig i sør- og sentral-Somalia
 - Relativt rolige forhold i Somaliland og Puntland
- Flere terroranslag av utført av Al Shabaab både i Somalia og Kenya
 - Går særlig utover somaliere i Kenya

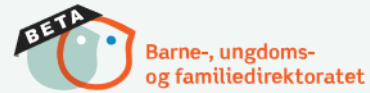
Utfordringer:

- Sikkerhet
- Alder
- Dokumentasjon/ID-papirer
- Foreldreansvar/frihetsberøvelse
- Økonomi
- Statsborgerskap

Muligheter:

- Politisk vilje til å hjelpe – økt innsats
- Samarbeidskanaler og virkemidler
- Bevissthet
- Rettighetsbasert samfunn

Ressurser

Negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og æresrelatert vold - en veileder til barnevernstjenesten

Fasene i en barnevernssak - familie- og sikkerhetsarbeid

Bekymringsmelding • Undersøkellesfasen • Hjelpetiltak...

Retningslinjer for samarbeid mellom politiet og barnevernstjenesten

Informasjonsdeling og taushetsplikt • Roller og ansvar • Akutte saker...

Verktøykasse

Samtale- og kartleggingsverktøy • Sjekkliste • Følg et case...

Fenomenforståelse

Tvangsekteskap • Æresrelatert vold • Negativ sosial kontroll...

Hvis barnet er asylsøker

Barn i utlandet

Bistand til barn før, under og etter en utenlandsreise

Trusselvurdering, sikkerhetsarbeid og sperret adresse

I saker som omhandler negativ sosial kontroll, æresrelatert vold og tvangsekteskap

Nye retningslinjer for samarbeid mellom politi og barnevern

https://www.bufdir.no/Barnevern/Fagstotte/samarbeid_politi_barnevern/

[bufdir.no](#) > [Barnevern](#) > [Fagstoff](#) > Retningslinjer for samarbeid mellom politiet og barnevernstjenesten

Retningslinjer for samarbeid mellom politiet og barnevernstjenesten

Politiet og barnevernstjenesten har ansvar for ulike oppgaver når det er bekymring for at et barn blir utsatt for vold eller seksuelle overgrep. Mange av disse oppgavene overlapper hverandre. Ved å samarbeide kan man både oppnå bedre beskyttelse av barnet, styrke barnets og familiens rettsvern, og ikke minst minske risikoen for at etatene ødelegger for hverandre. Retningslinjene er på høring med frist 1. oktober.

Bekymring for at et barn har vært utsatt for straffbare forhold

Drøfting med politiet eller andre aktører

Når barnevernstjenesten har en *magefølelse* eller er *urolig* for at et barn er utsatt for vold eller overgrep.

Varsling til politiet

Når barnevernstjenesten er *bekymret for* om et barn er utsatt for vold eller overgrep, eller er *usikre* på om de har tilstrekkelig med informasjon til å anmelde saken.

Anmeldelse til politiet

Når barnevernstjenesten har en *konkret begrunnet bekymring* om at et barn er utsatt for vold eller overgrep.

Bekymringsmelding fra politiet til barnevernstjenesten

Politiets bekymringsmelding til barnevernstjenesten.

Samhandling etter anmeldelse eller varsel

Rollefordeling og felles plan for samhandling.

Saker om negativ sosial kontroll, æresrelatert vold og tvangsekteskap

Sikkerhetsarbeid • Risikovurdering • Beskyttelsestiltak • Informasjonsinnhenting

Nytt verktøy for voldsforebyggende opplæring i barnehage og skole

Barnehage
Beta-versjon

1.-4. trinn
Beta-versjon

5.-7. trinn
Åpner høsten 2018

8.-10. trinn
Åpner høsten 2018

VGS
Åpner høsten 2018

Nettside om tvangsekteskap og æresrelatert vold

- > http://www.bufdir.no/vold/Tvangsekteskap_og_aeresrelatert_vold/
- > -Informasjon om tema
- > -Kontaktinformasjon til hjelpeapparatet
- > -Veileder til barnevernet
- > -Informasjon om relevante lover og regler
- > -Brosjyrer på ulike språk
- > -Film om tvangsekteskap til foreldre

Kompetanseteamets årsrapport:

<https://www.bufdir.no/vold/Krisesentre incestsentre og botilbud for utsatt ungdom/Tvangsekteskap og kjønnslemlestelse/>

Bo-og støttetilbudet til utsatte for tvangsekteskap og æresrelatert vold

<https://www.bufdir.no/vold/Krisesentre incestsentre og botilbud for utsatt ungdom/Botilbud tvangsekteskap og aeresrelatert vold/>

[Miljøterapi med unge utsatt for tvangsekteskap og æresrelatert vold. Oppfølging i det nasjonale bo-og støttetilbudet](#)

[Sikkerhets-og familiearbeid for unge utsatte for tvangsekteskap og æresrelatert vold](#)

[«Første dag var jeg redd – men glad også». Bokollektivets faglige tilnærminger i arbeidet med unge minoritetskvinner utsatt for tvangsekteskap](#)

Nyheter

- > Veileder til barneverntjenesten:
- > [https://www.bufdir.no/Barnevern/Fagstotte/Negativ sosial kontroll tvangsekteskap og aresrelatert vold en veileder til barnevernstjenesten/](https://www.bufdir.no/Barnevern/Fagstotte/Negativ_sosial_kontroll_tvangsekteskap_og_aresrelatert_vold_en_veileder_til_barnevernstjenesten/)
- > [Retningslinjer for samarbeid mellom politi og barneverntjenesten](#)
- > https://www.bufdir.no/samarbeid_politi_barnevern/

Filmsnutter

> <https://www.imdi.no/dittegetvalg/>

**Kompetanseteam mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse
og negativ sosial kontroll**

Telefon: 478 090 50

(mandag-fredag kl 9-15)

E-post: kompetanseteamet@bufdir.no